

Sygn. akt I DO 58/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Wygoda (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Sławomir Niedzielak

Kazimierz Tomaszek (ławnik Sądu Najwyższego)

Protokolant st. sekretarz sądowy Łukasz Kaczmarek

po rozpoznaniu na posiedzeniu, w dniu 4 grudnia 2019 r., zażalenia sędziego Sądu Rejonowego w P. A. R. z dnia 17 lipca 2019 r. na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w (...) w sprawie sygn. akt ASDo (...) z dnia 8 lipca 2019 r.,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

uchwała:

zaskarżoną uchwałę utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

W dniu 8 kwietnia 2019 r. Wiceprezes Sądu Rejonowego w P., zwrócił sędziemu Sądu Rejonowego w P. – A. R. uwagę w trybie art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: p.u.s.p). Uwaga ta dotyczyła uchybień w sprawności postępowania w 77 sprawach o wykroczenia, co miało wpływ na podjęcie decyzji o ustaleniu nowego podziału czynności i zasad przydziału spraw, w efekcie czego znaczna część tych spraw musiała zostać przekazana do rozpoznania przez innych sędziów, aby zapobiec ich przedawnieniu się. W uwadze tej Wiceprezes Sądu Rejonowego w P. wskazał, iż postawa sędziego orzecznika, przez którą doszło do zwrócenia uwagi sędziemu A. R. „wpływa demotywująco na pozostałych sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w P.” (k. 4-5 akt ASDo (...)).

Pismem z dnia 15 kwietnia 2019 r., sędzia A. R. złożył zastrzeżenia od wskazanej powyżej uwagi. W zastrzeżeniu sędzia A. R. wyraził stanowisko, w którym nie zgodził się z „żadnym z zarzutów” wskazanych w powyższej uwadze oraz zarzucił naruszenie 30 dniowego terminu na zwrócenie uwagi, o którym mowa w art. 37 § 4 p.u.s.p. (k. 6-11 akt ASDo (...)).

Uchwałą z dnia 8 lipca 2019 r. Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w (...) odmówił uwzględnienia zastrzeżenia złożonego przez sędziego A. R. do wskazanej wyżej uwagi. W uzasadnieniu swojej uchwały, sąd I instancji ustalił stan faktyczny odnosząc się do każdej z 77 spraw, które wyszczególnił Wiceprezes Sądu Rejonowego w P. w uwadze wystosowanej do sędziego A. R. . Uzasadniając stanowisko zawarte w powyższej uchwale, sąd I instancji stwierdził, iż: *„analiza całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności biorąc pod uwagę charakter spraw, w których doszło do uchybienia w sprawności w postępowaniu, zakres obciążenia sędziego obowiązkami w porównaniu z obciążeniem pozostałych sędziów w wydziale (...), sąd dyscyplinarny uznał, iż argumenty podniesione w zastrzeżeniu do zwróconej uwagi nie zasługują na uwzględnienie”*.

Zażaleniem z dnia 17 lipca 2019 r. sędzia A. R. zaskarżył wyżej wymienioną uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w (...), zarzucając jej:

„1) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonej uchwały, dotyczący analizy danych statystycznych moich i pozostałych sędziów Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w P., w wyniku której przydział spraw do mojego referatu oraz ich załatwienie zostało ocenione w zaskarżonej uchwale się na poziomie porównywalnym z innymi sędziami, podczas gdy wnikliwa analiza tych danych nie potwierdza tej oceny i wskazuje na znacznie (o ponad 200%) większy przydział do mojego referatu spraw kategorii >Kp< , większy przydział spraw kategorii >K< niż sędziemu R. J. z porównywalnym wskaźnikiem 100% obciążenia w analizowanym okresie;

2) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonej uchwały, polegający na Pominięciu w analizowanym okresie przydzielonych mi spraw wielotomowych, czasochłonnych, kategorii >K< (w tym aresztowych, które wszystkie zakończyłem), spraw goni >Kp< (których zakończyłem ponad 200% więcej niż sędzia R. J. z porównywalnym wskaźnikiem obciążenia),

w szczególności na pominięciu bardzo czasochłonnej sprawy sygn. II K (...) (liczącej 52 tomy, dotyczącej 1005 czynów zarzuconych czterem oskarżonym, 381 świadków zawnioskowanych przez prokuratora do przesłuchania na rozprawie);

3) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonej uchwały, polegający na pominięciu moich obowiązków i mojego obciążenia w Sądzie Rejonowym w Ż. w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz w III Wydziale Karnym po moim przeniesieniu z dniem 20 czerwca 2017 r. do Sądu Rejonowego w P.;

4) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonej uchwały, polegający na tym, że mogłem podjąć czynności w sprawach wykroczeniowych opisanych w zaskarżonej uchwale bez należytego uwzględnienia mojej bardzo trudnej sytuacji osobistej i rodzinnej w związku z chorobą od dnia 28 grudnia 2017 r. mojej matki H. K. , leczeniem jej wielu następujących po sobie chorób z powikłaniami i jej śmiercią w dniu 18 kwietnia 2018 r.;

5) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonej uchwały, polegający na tym, że mogłem podjąć czynności w sprawach wykroczeniowych opisanych w zaskarżonej uchwale bez należytego uwzględnienia mojego przemęczenia, w związku z nadmiarem obowiązków służbowych, prowadzącego do mojego wyczerpania w nocy z 30 na 31 marca 2019r., co spowodowało konieczność mojego leczenia w okresie od 01.04.2019 r. do 10.06.2019 r. z przerwą w dniu 08.04.2019 r., w tym leczenia psychiatrycznego od 15.04.2019 r. do 10.06.2019 r”.

Ponadto, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez uwzględnienie wniesionego uprzednio zastrzeżenia do uwagi Wiceprezesa Sądu Rejonowego w P. z dnia 8 kwietnia 2019 r. i jej uchylenie, zaś ewentualnie o uchylenie zaskarżonej uchwały i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu przy Sądzie Apelacyjnym w (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne i nie mogło zostać uwzględnione.

Instytucja uwagi, o której mowa w art. 37 § 4 p.u.s.p., jest środkiem z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego. Celem takiej uwagi jest eliminacja uchybień w zakresie sprawności postępowania (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2019 r., sygn. I DO 21/18). Zwrócenie uwagi sędziemu w trybie art. 37 § 4 p.u.s.p. jest instytucją stricte administracyjną, nie ma charakteru penalnego, zatem organ zwracający uwagę nie ma obowiązku badania kwestii winy. Zgodnie z art. 116 k.k., przepisy części ogólnej kodeksu karnego, a więc przepis dotyczący winy – art. 1 § 3 k.k., stosuje się odpowiednio do ustaw przewidujących odpowiedzialność karną. Uwaga, o której mowa powyżej ma za zadanie jedynie stwierdzenie pewnego obiektywnie istniejącego stanu rzeczy (zaniedbania), znajdującego odzwierciedlenie w sprawności postępowania sądowego, nie jest w żadnym razie środkiem karnym.

Sąd rozpoznając zatem zastrzeżenie do uwagi w trybie art. 37 § 4 zd. 2 p.u.s.p., nie jest uprawniony do badania czy uchybienie sędziego w sprawności postępowania miało charakter zawiniony. Podczas procedowania zastrzeżenia wniesionego do uwagi, Sąd bada jedynie czy sytuacja opisana w uwadze a podważona zastrzeżeniem, obiektywnie może zostać zakwalifikowana jako uchybienie w sprawności postępowania sędziego.

Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w (...) w uchwale wskazanej powyżej, prawidłowo nie zajął się ustaleniem tego czy i na ile uchybienia w sprawności postępowania opisane w uwadze były zawinione, a jedynie potwierdził zasadność uwagi zwróconej sędziemu A. R. w trybie art. 37 § 4 p.u.s.p., i zaistnienie opisanych w niej uchybień.

Z treści zażalenia sędziego A. R. na uchwałę odmawiającą uwzględnienia zastrzeżenia wynika, iż skarżący nie kwestionuje stanu rzeczy stwierdzonego w uwadze, a zatem także jej zasadności. Przywołuje on natomiast okoliczności, które w jego ocenie znacznie umniejszają lub całkowicie znoszą jego winę i mają na celu usprawiedliwienie opisanych w uwadze uchybień. Przez wzgląd na niepenalny charakter instytucji uwagi z art. 37 § 4 p.u.s.p., Sąd nie mógł uwzględnić argumentacji skarżącego i uchwalił jak w sentencji.

